

ГЕРОЯМИ НЕ НАРОДЖУЮТЬСЯ

Сьогодні, напередодні 62-річчя визволення України від фашистських загарбників пам'ять нас знову поверне до тих воєнних років. В битвах за визволення України десятки тисяч солдатів і офіцерів показали зразки мужності, героїзму та відданості народу. Войни-українці з честю виконали свій військовий обов'язок.

Пам'ять про цю війну та її геройство не просто безмежна синівська відчіність, то й активна, оновлююча сила, стимул до праці, потужний чинник духовного відродження нації, протидії бездуховності і нігілізму.

При визволенні України понад 200 громадян нашої області були удостоєні звання Героя Радянського Союзу.

Мешканець села Верхня Сироватка, після визволення свого села приєднався до саперного батальйону 167-ї стрілецької дивізії, брав участь у визволенні м. Суми, визволяв Україну. Це був Семен Панасович Красій. А було йому в ту пору 17 років... В листопаді 1943 р. при форсуванні р. Дніпро він був удостоєн звання Героя Радянського Союзу.

Після закінчення Великої Вітчизняної війни присвятив себе службі у Збройних Силах, пройшов шлях від рядового до полковника.

Після служби в армії повернувся до нашого міста, працював викладачем військової підготовки в школі, брав активну участь у роботі міської ветеранської організації.

Пішов з життя у 2000 році, похований в Сумах. Славний бойовий шлях, визволючи рідну Україну, пройшов генерал-майор у відставці Василь Опанасович Батеха. У серпні 1943 р., після розгрому фашистських військ на Курській дузі частини 62-ї гвардійської стрілецької дивізії, переслідуючи відступаючого противника, просувалися на захід. Щоб не дати противнику закріпитися на раніше підготовлених позиціях, були створені спеціальні загони.

Один з них очолив лейтенант Батеха. 27 вересня загін вийшов до Дніпра в районі Кременчука і отримав наказ форсувати річку. Під прикриттям густого туману бійці на човнах досягли острова, зав'язався бій.

Батеха в рукопашних сутичках з противником знищив 27 гітлерівців. Це лише окремий епізод його бойової біографії.

22 лютого 1944 р. За зразкове виконання завдань командування під час форсування Дніпра, командиру роти протитанкових

рушниць 282-го стрілецького полку, 92-ї стрілецької дивізії лейтенанту Батесі було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Мешкає в нашему місті полковник у відставці Павло Порфирович Сагайдачний, полковник у відставці, інвалід Великої Вітчизняної війни I групи, який брав активну участь у визволенні України.

31 липня 1944 р. відділенню розвідки 314-го артполку було наказано переправитись через річку Віслу і на її протилежному березі провести розвідку ворожих вогневих позицій. Бійці на чолі з командиром відділення старшим сержантом Павлом Сагайдачним під постійним вогнем противника досягли протилежного берега і засікли 5 кулеметних точок, дві гармати, мінометну батарею противника. Отримавши, координати, артилеристи знищили ворожі точки.

У складі свого артилерійського полку П.П. Сагайдачний з боями пройшов Україну, Польщу, Німеччину. Свій бойовий шлях він закінчив у Берліні.

21 лютого 1945 р. за мужність і відвагу йому було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

У серпні 1943 року 232-а стрілецька дивізія, доляючи опір ворога, просувалась у напрямку Сум.

12 серпня в районі висоти 189,7, між В. Сироваткою і Думівкою фашистська піхота при підтримці танків контратакувала наші позиції. Сили були не рівні. В цю критичну хвилину приклад героїзму показав простий хлопець, рядовий Іван Григорович Вдовітченко.

Оперезавшись гранатами, відважний боєць кидається під головний танк. Вибух! В рядах гітлерівців паніка. Ціною свого життя він забезпечив успіх своєму підрозділу.

Івану Григоровичу Вдовітченку посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу. Він віддав життя за визволення Краснопільського району.

Сьогодні в нашему місті проживають понад 600 ветеранів Великої Вітчизняної війни, які



О. ВАСИЛЬКОВСЬКИЙ

виволяли Україну. За мужність і героїзм 9 тис. сумчан були нагороджені орденами і медалями. Шість уродженців нашого міста удостоєні звання Героя Радянського Союзу. На жаль, їх вже немає в живих; їхніми іменами названі школи і вулиці в Сумах.

Серед них старший сержант Б.І. Березовський, лейтенант Н.С. Нестеровський, капітан Є.М. Терезов, капітан А.С. Мачуленко, генерал-майор Д.І. Турбін, капітан І.Т. Марченко.

Звання двічі Героя Радянського Союзу (посмертно) удостоєний вихованець заводу ім. Фрунзе - підполковник С.П. Супрун.

Тож у літопис Великої Перемоги навічно вписані імена тисяч славних синів Сумщини. Вічна їм пам'ять і дяка сумчан.

Вони стали Героями, виволяючи Україну від фашистських загарбників. Без перемоги у Великій Вітчизняній війні не було б сьогодні вільної, незалежної України.

Ми звертаємося до молодого покоління сумчан. Бережіть славні бойові і трудові традиції свого народу. Будьте достойні слави своїх діdів і прадіdів.

О.І. ВАСИЛЬКОВСЬКИЙ,
полковник у відставці,
голова Сумської міської ради
організації ветеранів України